

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย กรณีศึกษา หอพักรอบมหาวิทยาลัยมหิดลพื้นที่วิทยาเขตศาลายา

Students' Opinions toward the Safety Management of Dormitories
around the University: a Case Study of Dormitories around Mahidol
University Salaya Campus

ตรีมิตร หิรัณย์ภาณุสิน¹ และพงษ์พิชญ์ รักดีณรงค์²

Treemin Hirunphanusin and Pongpitsanu Pakdeenarong

Received: July 06, 2022

Revised: August 20, 2022

Accepted: August 24, 2022

DOI:

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 400 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.66-1.00 และค่าความเชื่อมั่น .953 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และหาความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการหา LSD ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย ด้านการบรรเทาสาธารณภัย และ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย จำแนกตามตัวแปรเพศ และตัวแปรชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า เพศที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยไม่ต่างกัน ในขณะที่นักศึกษาที่มีชั้นปีที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ด้านการป้องกันและบรรเทาอัคคีภัย และด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

¹⁻² คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ; Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy

Corresponding author, e-mail: duangpron_saw@hotmail.com, Tel. 092-6596948

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ 1) ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติภัย นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 มีความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 นอกจากนี้ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 2) ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4

คำสำคัญ: การจัดการความปลอดภัย, หอพักนักศึกษา, กลยุทธ์การจัดการความปลอดภัย

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the opinions of students toward the safety management of dormitories around the University; and 2) to compare students' opinions toward the safety management of dormitories around the university. It was a quantitative research. A questionnaire was used to collect data. A sample group was 400 Mahidol University students with a content validity between 0.66-1.00 and a confidence value of .953. Data were analyzed by t-test and one-way analysis of variance. Pairwise differences were obtained using LSD determination. The research findings were as follows: 1) the level of students' opinions toward the safety management of the dormitories around the university, overall and all aspects was at a high level. When considering each side, it was found that the level was at a high level for 2 aspects, namely the prevention and suppression of fire; and 2) in terms of a comparison of students' opinions toward the safety management of dormitories around the university classified by gender and the year of study, it was found that different genders had no different opinions on safety management of dormitories around the university. On the other hand, students of different years had their opinions on the safety management of the campus dormitories, disaster prevention and mitigation and aspects of safety were different with statistical significance at the 0.05 level as follows: 1) in terms of accident prevention and mitigation, Second, third and fourth year students had higher opinions than first year students. In addition, third year students had higher opinions than second and fourth year students; 2) in case of safety, the 3rd year students had higher opinions than the 1st year, 2nd year and 4th year students.

Keywords: Safety Management, Dormitory, Safety Management Strategy

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีการมุ่งเน้นเพื่อส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงโดยมีภารกิจทั้งด้านการสอน การทำวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม การถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้มหาวิทยาลัยก้าวไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ คือ การมีระบบบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการส่งเสริมให้สถานศึกษาควรมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามสถานศึกษาเป็นแหล่งรวมประชากรจากหลายพื้นที่และหลายครอบครัว ปัญหาของความไม่ปลอดภัยมักเกิดขึ้นในหลายรูปแบบซึ่งเป็นข่าวให้เห็นกันอยู่บ่อยครั้ง เช่น ข่าวคนร้ายบุกหอพักนักเรียนหญิงตระเวนเปิดประตูห้องเพื่อลวนลามกลางดึก (Nation Online, 2564) หรือข่าวผู้ต้องหاتระเวนลักทรัพย์ตามหอพัก (PPTV Online, 2564) นอกเหนือจากกลุ่มนักเรียนนักศึกษาแล้ว บุคลากรและบุคคลทั่วไปที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายในสถานศึกษาก็สามารถตกเป็นเหยื่อของความไม่ปลอดภัยได้เช่นกัน จึงเป็นที่น่าสนใจในการจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักศึกษา บุคลากรและบุคคลทั่วไปที่อยู่หรือใช้บริการในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน

นอกจากนี้ความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจากการก่อสร้างปรับปรุงต่อเติมอาคารสถานที่ต่าง ๆ ที่มีการควบคุมไม่ดีอาจทำให้เกิดวัสดุร่วงก่อให้เกิดอันตรายกับนักศึกษาที่สัญจรผ่านไปมา รวมถึงความปลอดภัยด้านการเดินทางไปและกลับมหาวิทยาลัยซึ่งพบว่าปัญหาสภาพการจราจรในมหาวิทยาลัยนั้น นอกจากจะทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนสัญจรไปมาอย่างยากลำบากแล้ว ยังก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน และปัญหามลภาวะทางสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงโมงเร่งด่วนและในบริเวณที่มีปริมาณรถหนาแน่น มีคนเดินถนน พลุกพล่าน รวมถึงรถจักรยานและจักรยานยนต์ (พีรพัฒน์ ปังใจและภานุพงศ์ ชำของกิจ, 2552) รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ยกตัวอย่างเช่น การใช้ชีวิตของนักเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาที่อาจมีความเสี่ยงในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งทุกมหาวิทยาลัยจะมีหลักสูตรปฐมนิเทศนักเรียนใหม่และในหลักสูตรจะมีการบรรยายและแนะนำเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย หากเลือกพักอาศัยนอกสถานศึกษา ให้ศึกษาสถานที่ตั้งและสภาพชุมชนรอบบริเวณที่จะเลือกพัก และให้เลือกพักอาศัยในสถานที่ที่ปลอดภัยไว้ก่อน (สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในสหรัฐอเมริกา, 2563)

มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา มีส่วนงาน หน่วยงาน และกลุ่มภารกิจ ในสังกัด ประกอบด้วย สำนักงานสภามหาวิทยาลัย, สำนักงานอธิการบดี, บัณฑิตวิทยาลัย, หอสมุดและคลังความรู้, คณะ 16 คณะ, สถาบัน 7 สถาบัน, วิทยาลัย 6 วิทยาลัย, ศูนย์ 10 ศูนย์, กองงานในสำนักงานอธิการบดี 12 กองงาน และโครงการจัดตั้งวิทยาเขต 2 โครงการ นอกจากนี้ยังมีสถาบันสมทบอีก 17 แห่ง และสถาบันรวม 1 แห่ง มีบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานและนักศึกษาทำการศึกษาเล่าเรียนและประกอบกิจกรรมในพื้นที่เป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปัจจุบันมีนักศึกษาประมาณ 15,000 คน และบุคลากรประมาณ 4,000 คน อย่างไรก็ตาม

นักศึกษาส่วนใหญ่มาจากต่างพื้นที่และต้องใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นระยะเวลา 4 ปี จึงต้องมองหาที่พักอาศัยที่มีความปลอดภัยและสามารถเดินทางไป-กลับมหาวิทยาลัยได้สะดวก ดังนั้น หอพักนักศึกษารอบมหาวิทยาลัยจึงเป็นตัวเลือกที่พอกให้แก่นักศึกษาได้เป็นอย่างดี สวัสดิภาพของนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง หอพักต่าง ๆ จึงควรมีมาตรการความปลอดภัย และแนวทางการจัดความปลอดภัยที่พอกอย่างมีประสิทธิภาพ จากการสำรวจเบื้องต้นโดยหอพักรอบมหาวิทยาลัยมหิดล (2564) ณ ช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 พบว่ามีจำนวน 34 แห่ง

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย จึงนำมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พ.ศ.2552 มหาวิทยาลัยมหิดล ตามประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พ.ศ.2552 ประกอบด้วย 4 หมวดคือหมวด 1 การป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย หมวด 2 การบรรเทาสาธารณภัย หมวด 3 การป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุภัย หมวด 4 การดูแลรักษาความปลอดภัย มาประยุกต์เป็นกรอบในการศึกษาในการวิจัย เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย และนำผลการศึกษาที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรการการจัดการด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ และชั้นปีที่กำลังศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประกอบด้วย *ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง*

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา ที่กำลังศึกษาระดับชั้นปีการศึกษา 1-4 ในปีการศึกษา 2564 ที่อาศัยในหอพักรอบมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนดังนั้น การกำหนดขนาดตัวอย่าง สามารถคำนวณจากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างจาก W.G. Cochran โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างเพิ่มจำนวน 16 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการรวบรวมข้อมูล จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 400 คน และใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา จำนวน 400 คน ที่อาศัยในหอพักรอบมหาวิทยาลัยมหิดล

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย ด้านการบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุภัย ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย

ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย 1) ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 1.1) เพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง 1.2) ชั้นปีที่กำลังศึกษา ได้แก่ ชั้นปี 1 ชั้นปี 2 ชั้นปี 3 และชั้นปี 4 และ 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 2.1) ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย 2.2) ด้านการบรรเทาสาธารณภัย 2.3) ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุภัย และ 2.4) ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และประสบการณ์ความไม่ปลอดภัยในหอพัก

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์ 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้ 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ระดับมาก 3 หมายถึง ระดับปานกลาง 2 หมายถึง ระดับน้อย และ 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยเกณฑ์การเลือกคือ เลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อใดที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 ใช้ไม่ได้ให้นำมาปรับปรุงแก้ไข ค่า IOC ในแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.66-1.00

2. การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงในสูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ .953

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา จำนวน 400 คน พร้อมรื้อรับแบบสอบถามคืนในวันเดียวกัน

2. นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องแล้วดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ตามที่กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า และทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

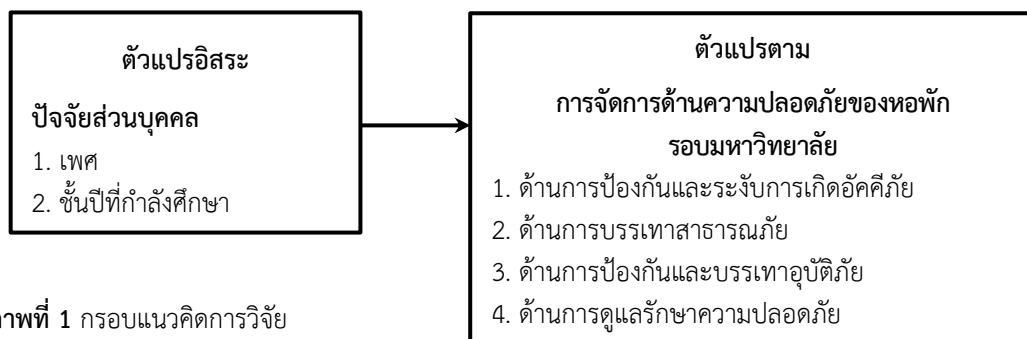
1. ค่าร้อยละ ความถี่ ใช้อธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ประสิทธิภาพความไม่ปลอดภัยในหอพัก
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้วิเคราะห์และอธิบายระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายการกระจายของข้อมูล
4. การทดสอบค่าที (t-test) ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ
5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย โดยจำแนกตามตัวแปรชั้นปีที่กำลังศึกษา เมื่อพบความแตกต่างนำไปวิเคราะห์เป็นรายคู่โดยใช้วิธีการหา LSD (Least Significant Difference) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย” โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 71.5 กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 และไม่เคยมีประสบการณ์ความไม่ปลอดภัยในหอพัก จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 67.75 อย่างไรก็ตาม ผู้ที่เคยมีประสบการณ์ความไม่ปลอดภัยในหอพัก จำนวน 129 คน จะมีประสบการณ์ความไม่ปลอดภัยในหอพักด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 47.29

1. ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$) โดยนักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย และด้านการบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$) รองลงมาคือ ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย ($\bar{x} = 3.32$) และด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุ ($\bar{x} = 3.28$)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย

การจัดการด้านความปลอดภัย	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย	4.43	0.48	มากที่สุด
2. ด้านการบรรเทาสาธารณภัย	4.43	0.52	มากที่สุด
3. ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุ	3.28	0.58	ปานกลาง
4. ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย	3.32	0.47	ปานกลาง
รวม	3.61	0.38	มาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ ซึ่งใช้การทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย	เพศชาย n = 114		เพศหญิง n = 286		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย	4.45	0.51	4.43	0.47	0.329	0.74

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการ ด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย	เพศชาย n = 114		เพศหญิง n = 286		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการบรรเทาสาธารณภัย	4.44	0.53	4.43	0.52	0.097	0.92
ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติภัย	3.23	0.63	3.31	0.56	-1.224	0.22
ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย	3.25	0.45	3.35	0.48	-1.797	0.07
โดยรวม	3.57	0.40	3.63	0.37	-1.484	0.14

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย โดยจำแนกตามตัวแปรชั้นปีที่กำลังศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติภัยและด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างไรก็ตาม นักศึกษาที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย และด้านการบรรเทาสาธารณภัยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพัก รอบมหาวิทยาลัย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.129	0.043	0.184	0.907
	ภายในกลุ่ม	396	92.392	0.233		
	รวม	399	92.521			
ด้านการบรรเทาสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.134	0.045	0.165	0.920
	ภายในกลุ่ม	396	107.553	0.272		
	รวม	399	107.688			
ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติภัย	ระหว่างกลุ่ม	3	10.113	3.371	10.901	0.000*
	ภายในกลุ่ม	396	122.457	0.309		
	รวม	399	132.571			
ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3	8.141	2.714	13.384	0.000*
	ภายในกลุ่ม	396	80.289	0.203		
	รวม	399	88.429			

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพัก รอบมหาวิทยาลัย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.394	1.465	10.929	0.000*
	ภายในกลุ่ม	396	53.077	0.134		
	รวม	399	57.472			

*p < .05

ดังนั้น จึงเปรียบเทียบเพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการทดสอบ LSD ดังนี้

ตารางที่ 4 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยโดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	$\bar{x}$	1	2	3	4
		3.47	3.59	3.78	3.54
1	3.47	–	0.126	0.309*	0.074
2	3.59		–	0.184*	–0.052
3	3.78			–	–0.236*
4	3.54				–

*p < .05

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยโดยรวม สูงกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุ จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	$\bar{x}$	1	2	3	4
		2.99	3.28	3.51	3.20
1	2.99	–	0.291*	0.525*	0.211*
2	3.28		–	0.234*	–0.079
3	3.51			–	–0.314*
4	3.20				–

*p < .05

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุ สูงกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 นอกจากนี้ นักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่

3 มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติภัย สูงกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	$\bar{x}$	1	2	3	4
		3.15	3.30	3.55	3.21
1	3.15	–	0.142	0.392*	0.052
2	3.30		–	0.250*	–0.090
3	3.55			–	–0.340*
4	3.21				–

*p < .05

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย สูงกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัย จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1.1 ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย 1.2 ด้านการบรรเทาสาธารณภัย 1.3 ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติภัย และ 1.4 ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย และด้านการบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้าลัดวงจรหรืออุปกรณ์ตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติทุกอาคารจะช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดอัคคีภัยภายในอาคารได้ นอกจากนี้ การจัดเก็บทรัพย์สิน สัมภาระ ให้สามารถเคลื่อนย้ายได้ จะช่วยบรรเทาสาธารณภัยขณะเกิดเหตุการณ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเดชน จรุงเรืองฤทธิ์ (2549) ที่กล่าวถึงมาตรการในการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ โดยต้องมีระบบป้องกันระงับอัคคีภัยและบันไดหนีไฟ และสอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พ.ศ.2552 มหาวิทยาลัยมหิดล หมวด 2 การบรรเทาสาธารณภัย ที่กำหนดว่า ให้ส่วนงานจัดเก็บทรัพย์สิน สัมภาระ วัสดุ อุปกรณ์ และเอกสารสำคัญให้สามารถเคลื่อนย้ายได้

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ และชั้นปีที่กำลังศึกษา

2.1 เพศ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหอพักรอบมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยอาชีวอนามัยของนักศึกษาผู้ที่พักอาศัยที่เป็นทั้งเพศชายและเพศหญิง จึงวางแผนทางที่จะพัฒนาระบบความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

2.2 ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD พบคู่ที่แตกต่างกันดังนี้ 1) ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 2) ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้เพราะนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ให้ความสนใจในเรื่องการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักน้อยกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 เนื่องจากกำลังจะเรียนจบภาคการศึกษาในระยะอันใกล้ จึงใส่ใจชีวิตส่วนตัวในอนาคตเมื่อออกจากรั้วมหาวิทยาลัยมากกว่าสภาพแวดล้อมที่พบเจอในปัจจุบัน ซึ่งทองเรียน อมรัชกุล (2525) กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในลักษณะที่สูงมาก สำหรับในกลุ่มนักศึกษาด้วยกันเองจะมีความคิดเห็นแตกแยกออกไปน้อยมาก กล่าวคือมีความคิดไปในแนวเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกันและทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มที่จะให้ความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัยเริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษา รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยกันเอง โดยส่วนใหญ่จะสนใจกับเรื่องส่วนตัวเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมากกว่าสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ภายในมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับการศึกษาของธนัชพร เลิศเดชเดชา (2557) พบว่า ปัจจัยที่นักศึกษาให้ความสำคัญในการเลือกหอพัก คือ ความปลอดภัย พื้นที่ใช้สอยภายในและใกล้สถานศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย กรณีศึกษา หอพักรอบมหาวิทยาลัยมหิดลพื้นที่วิทยาเขตศาลายา ทำให้หอพักสามารถนำผลข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรการการจัดการด้านความปลอดภัยด้านต่าง ๆ ของอาคารสถานที่

ภาพที่ 1 มาตรการการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพัก

มาตรการการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพัก ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบสภาพอาคาร ตรวจสอบระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร ตรวจสอบสายไฟให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ
2. การซ้อมแผนเมื่อเกิดอัคคีภัยในอาคาร เพื่อสามารถเรียนรู้วิธีการและไม่ตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจริง
3. การจัดทำคู่มือมาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้สามารถเข้าใจระบบการแจ้งเตือนต่าง ๆ
4. การจัดวางคัดแยกขยะให้อยู่ในลักษณะที่มิดชิด เพื่อป้องกันวัตถุอันตรายหรือเป็นวัตถุไวไฟ
5. การคัดกรองบุคคลเข้า-ออกภายในอาคารอย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยของหอพักรอบมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ 2 ประเด็น ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หอพักควรพิจารณาจัดทำโครงการประเมินความเสี่ยงการเกิดอัคคีภัยในทุกไตรมาส เพื่อป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย
2. หอพักควรมีการเผยแพร่ความรู้ในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยแก่นักศึกษาที่เป็นผู้เข้ามาพักอาศัยใหม่
3. หอพักควรจัดการบ่อน้ำ สระน้ำ ให้มีความสะอาดไม่มีกลิ่นและสิ่งปฏิกูลอย่างสม่ำเสมอ
4. หอพักควรวางนโยบาย แผนรักษาความปลอดภัยในหอพักจากการทำร้ายตนเองและการฆ่าตัวตายของผู้ที่พักอาศัย จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลอาคารสถานที่ และทรัพย์สินให้อยู่ในความเรียบร้อยและปลอดภัยทุกอาคาร และมีระบบการควบคุมป้องกันโรคติดต่อและโรคระบาดอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการป้องกันและระงับการเกิดอัคคีภัย ควรมีการตรวจสอบสภาพอาคาร ระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจรสายไฟให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ และมีการซ่อมแซมเมื่อเกิดอัคคีภัยในอาคาร ซึ่งจะให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ และไม่ตื่นตระหนก
2. ด้านการบรรเทาสาธารณภัย ควรมีการจัดการแจ้งเตือนล่วงหน้า พร้อมทั้งควรมีคู่มือมาตรการป้องกันวางไว้ประจำห้องพัก
3. ด้านการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุ ควรมีการจัดวางคัดแยกขยะให้มีมิติชัดเจน เพื่อป้องกันวัตถุลื่นไถลหรือเป็นวัตถุไวไฟ
4. ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย ควรมีการคัดกรองบุคคลเข้า-ออก ตรวจสอบคัดกรองโรคทำความสะอาดสถานที่เพื่อฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ

เอกสารอ้างอิง

- เดชน์ จรูญเรืองฤทธิ์. (2549). *ความรู้พื้นฐานเรื่องการรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). *การบริหารกิจการนิสิต ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู.
- ธนัชนพร เลิศเดชเดชา. (2557). *ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกหอพักเอกชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น

- พีรพัฒน์ ปิงใจ และภานุพงศ์ ชำชองกิจ. (2552). การจัดการจราจรพิจารณาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกรณีพื้นที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เข้าถึงได้จาก <https://civil.eng.cmu.ac.th/research/in/2552/370>.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552) มาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2552. เข้าถึงได้จาก <https://la.mahidol.ac.th/th/wp-content/uploads/fileload/pdf-59f0461830e087.23123780.pdf>.
- สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในสหรัฐอเมริกา. (2563). ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในสหรัฐอเมริกา ในคู่มือการดำรงชีพในสหรัฐอเมริกา. เข้าถึงได้จาก <http://www.oeadc.org/Miscellaneous/StudentManual/Safety>.
- หอพักรอบมหาวิทยาลัยมหิดล. (2564). แผนผังแสดงที่พักอาศัยสำหรับนักศึกษา บริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา. เข้าถึงได้จาก <http://m.facebook.com/dormitory.student.mahidol>.
- Nation Online. (2564). สน.บางนา รวบโจรกรุงตระเวนลักทรัพย์ตามหอพัก หลายพื้นที่ พบประวัติโชกโชก หากมีผู้เสียหายรายใดถูกคนร้ายรายนี้ก่อเหตุสามารถติดต่อ สน.บางนา. เข้าถึงได้จาก <https://www.nationtv.tv/news/378844303>
- PPTV Online. (2564). คนร้ายบุกหอพัก นร.หญิง ตระเวนเปิดประตูห้องลานกลางดึก ตร. เชื้อคนในพื้นที่. pptvhd36 เข้าถึงได้ จาก <https://www.pptvhd36.com/news/%>